

บทที่ 5

วิเคราะห์และสรุปผลการศึกษา

สำนักงานบำรุงทางพิษณุโลกที่ 2 สังกัดสำนักทางหลวงที่ 4 กรมทางหลวงกระทรวงคมนาคมมีหน้าที่ควบคุมและดำเนินการก่อสร้างบูรณะและบำรุงรักษาทางหลวงแผ่นดินในความควบคุมประมาณ 466.665 กิโลเมตรตลอดจนควบคุมการใช้ทางหลวงในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวกับทางหลวงเพื่ออำนวยความสะดวก รวดเร็วและปลอดภัยในการจราจร เอื้อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การปกครอง ความมั่นคงและการป้องกันประเทศ

จากการศึกษาการวางแผนและปฏิบัติงานบำรุงทางหลวง กรณีศึกษา สำนักงานบำรุงทางพิษณุโลกที่ 2 สำนักทางหลวงที่ 4 กรมทางหลวง สามารถสรุปผลบางประการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนงานบำรุงรักษาทางหลวงดังนี้

การวางแผนบำรุงทางหลวงนับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการวางแผนทางปฏิบัติในการบำรุงรักษาทางหลวง ให้สามารถรักษาดถนนให้ใช้งานได้ดี โดยเฉพาะในปัจจุบันได้มีการพัฒนาและก่อสร้างทางมากยิ่งขึ้น ดังนั้นในการวางแผนปฏิบัติงานจะต้องสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงและครอบคลุมทั่วถึงในส่วนการรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานหลักๆ การดำเนินงานบำรุงรักษาทางหลวงจะประกอบด้วยสองส่วนคือ การจัดแผนงานและบริหารงานบำรุงรักษา และการจัดการดำเนินการให้เป็นไปตามแผน แต่ปัจจุบันส่วนใหญ่จะเน้นเฉพาะส่วนที่สอง โดยส่วนแรกจะถือเป็นงานประจำที่จะต้องปฏิบัติตามแนวทางหรือระเบียบแบบแผนที่วางไว้แต่เดิม โดยมีได้มีการปรับปรุงหรือเพิ่มเติมมากขึ้น ดังนั้นการจัดแผนการบำรุงรักษาให้เหมาะสมจึงมีความสำคัญมากตามการเวลา โดยเฉพาะในการจัดแผนงานบำรุงรักษาตามลำดับความสำคัญ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆคือการประเมินสภาพถนนการจัด โครงการบำรุงรักษา การประมาณราคา และการจัดลำดับความสำคัญ

การพิจารณาการบำรุงรักษาจะต้องคำนึงถึง สภาพความเสียหายของผิวถนน ตลอดจนอายุการใช้งานรวมทั้งการใช้เกณฑ์ที่พิจารณาบำรุงทาง ซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการรับน้ำหนักของทาง สภาพผิวทาง ปริมาณการจราจร ความถี่ของผิวทาง

งานบำรุงทางบางออกเป็น 4 ลักษณะด้วยกันคือ งานบำรุงปกติ งานบำรุงตามกำหนดเวลา งานบำรุงพิเศษและบูรณะ งานบำรุงฉุกเฉิน งานทั้ง 4 แบบจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเป็นกิจวัตร เพื่อรักษาทางหลวงให้มีสภาพใกล้เคียงกับสภาพแรกสร้างเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการใช้ทาง รวมทั้งประหยัดงบประมาณในการบำรุงซ่อมแซมหรือก่อสร้างใหม่

สำนักงานบำรุงทางพิษณุโลกที่ 2 เป็นส่วนที่มีอำนาจหน้าที่ในการวางแผนบำรุง ปกติ งานบำรุงพิเศษ งานบำรุงตามกำหนดเวลา งานปรับปรุงบำรุงรักษาทางหลวงในความรับผิดชอบ วางแผนดำเนินการและดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้และบำรุงรักษา เครื่องจักรยานพาหนะ โดยบำรุงรักษาและซ่อมแซมเครื่องจักรกลและยานพาหนะและปฏิบัติงาน ร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย ที่มีวัตถุประสงค์

ความเสี่ยงที่สำคัญและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการควบคุม

กิจกรรมที่สำคัญของ สำนักงานบำรุงทางพิษณุโลกที่ 2 ที่ได้รับการประเมินความเสี่ยงมี 3 ฝ่ายคือ

1. ฝ่ายบริหารงานทั่วไป
2. ฝ่ายหมวดการทาง
3. ฝ่ายช่าง

การวางแผนงานบำรุงทาง

วัตถุประสงค์ของการควบคุม

- เพื่อให้การบริหารงานบำรุงทางเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- เพื่อให้แผนบำรุงทางสอดคล้องกับนโยบายแผนของกรมทางหลวงและความต้องการของประชาชน

ความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของการควบคุม

- แผนงาน / นโยบายเร่งด่วนของผู้บริหารไม่สอดคล้องกับภารกิจหลักของหน่วยงาน
- ข้อมูลและการสำรวจความเสียหายไม่ครบถ้วนและไม่ถูกต้อง
- ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางของการจัดการลำดับความสำคัญ

การควบคุมที่มีอยู่แล้ว

- ปรับแผนให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความจำเป็นเร่งด่วน
- มีการสอบถามข้อมูลและความเสียหาย
- มีการประชุมชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นเกี่ยวกับการจัดลำดับความสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการวางแผนและปฏิบัติงานบำรุงทางของสำนักงานบำรุงทางพิษณุโลกที่ 2 จะเห็นได้ว่างานบำรุงทางยังมีความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นได้ ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะในการบำรุงทางดังนี้

1. การวางแผนงานบำรุงทาง

- แผนงาน / นโยบายเร่งด่วนของผู้บริหาร ไม่สอดคล้องกับภารกิจหลักของหน่วยงาน

- ข้อมูลและการสำรวจความเสียหายต้องครบถ้วนและไม่ถูกต้อง
- ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และแนวทางของการจัดการลำดับความสำคัญ

2. การจัดทำแผนงานรายประมาณการ

- ข้อมูลจัดทำแผนงานรายประมาณการต้องครบถ้วนและถูกต้อง
- การซ่อมบำรุงในการจัดทำแผนให้เหมาะสมกับสภาพความเสียหาย
- หน่วยราคาต้องถูกต้อง
- ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการทำแผนงานประมาณการ

3. ดำเนินการบำรุงทาง

- ให้ผู้ปฏิบัติดำเนินการตามมาตรฐานที่กำหนด
- ให้ผู้ปฏิบัติฝึกทักษะ ความรู้ความชำนาญ
- การจัดหาวัสดุต้องรวดเร็วและทันการ
- การซ่อมต้องสอดคล้องกับความเสี่ยง

4. การบริการเครื่องจักร

- ตรวจสอบเครื่องจักรเก่า ชำรุด เสื่อมสภาพ โดยสม่ำเสมอ
- จัดงบประมาณเครื่องจักรบางประเภทที่ยังมีไม่เพียงพอ

5. การจัดการพัสดุ

- เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ มติ ครม. และคำสั่งที่เกี่ยวข้อง
- ต้องแบ่งแยกหน้าที่ในการจัดหาให้ชัดเจน

6. ด้านการเงิน

- ต้องแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบด้านการเงิน โดยเฉพาะ
- ต้องทำบัญชีและรายงานตามระเบียบกำหนด
- การรายงานต้องครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน

7. ด้านการรายงานข้อมูล

- ตรวจสอบข้อมูล เพื่อ ไม่ให้เกิดความผิดพลาด
- การรายงานข้อมูลต้องรวดเร็ว และต้องเป็นไปตามกำหนดเวลา

8. ด้านงานเจ้าหน้าที่และการประชาสัมพันธ์

- ข้อมูลทะเบียนต้องครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
- ให้ข้อมูลที่ถูกต้องกับประชาชนตามข้อเท็จจริง

ผลการวิเคราะห์ SWOT

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
1. เป็นองค์กรขนาดเล็ก การบริหารสั่งการทำได้รวดเร็ว	1. เครื่องจักรไม่เพียงพอ สภาพเก่า
2. มีหน่วยเคลื่อนที่เร็ว	2. การรुक้าเขตทางหลวง
3. ให้บริการที่รวดเร็ว ด้วยอธยาศัย ไม้ตรีจิต สร้างความประทับใจแก่ผู้ใช้บริการ	3. บุคลากรไม่สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ไม่สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเฉพาะด้านได้ทันท่วงที
4. มีความรับผิดชอบ การไม่เลือกปฏิบัติมีพฤติกรรมการทำงาน สอดคล้องกับบริบทของการทำงานราชการยุคใหม่ กล่าวคือ มีพฤติกรรมซื่อสัตย์ มีความเชื่อในสิ่งที่ถูกต้อง ทำงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์สูง และมีความรับผิดชอบสูง	4. บุคลากรลาออกจากงานเนื่องจากได้รับค่าตอบแทนน้อยเกินไป
5. มีทักษะการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ดี	5. บุคลากรยังไม่มีความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ได้ทุกระบบ
6. มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานภาครัฐ	6. การบุกรุกที่ดินสาธารณะประโยชน์
7. มีความเชื่อมั่นในตนเอง การมุ่งอนาคตและควบคุมตน	7. สำนักงานมีขนาดเล็ก พื้นที่คับแคบ
8. มีความฉลาดทางอารมณ์	8. บุคลากรขาดความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้าน
9. มีการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับการเป็นข้าราชการที่ตรงกับความต้องการของการบริหารภาครัฐแนวใหม่	9. การให้บริการประชาชนที่เกี่ยวกับการขออนุญาตนั้น ไม่สามารถดำเนินการได้ในจุดเดียว (ONE STOP SERVICE)
10. มีการสนับสนุน ส่งเสริมการทำงานร่วมกันและมีจุดมุ่งหมายในการทำงานเป็นทีม	10. ยังไม่สามารถปรับตัวการทำงานและประสานงานเป็นทีมได้
11. มีการกำหนดเป้าหมายในการทำงาน วิธีการทำงานให้เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคล	11. ยังไม่สามารถปรับวิธีการทำงานให้เหมาะสมกับการทำงานได้
12. มีการวางแผนงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์	12. ยังไม่สามารถดำเนินการตามแผนงานที่วางไว้ได้

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
1. เป็นเมืองศูนย์กลางสากล	1. จุดควบคุมอยู่ไกล การสั่งการทำได้ไม่สะดวก
2. มีทางหลวงเป็นโครงข่ายที่เชื่อมได้ทุกภาค ทุกจังหวัด เป็นศูนย์กลางทางแยกภาคเหนือตอนล่าง (สี่แยกอินโดจีน)	2. มีแค่โครงสร้าง และภารกิจ แต่ไม่มีกรอบอัตรากำลังที่ชัดเจน

**ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของ
สำนักงานบำรุงทางพิษณุโลกที่ 2**

มหาวิทยาลัยนครพนม

ปัญหาและอุปสรรค

1. วัสดุเชื้อเพลิงชนิดต่าง ๆ มีไม่เพียงพอต่อการใช้ในการปฏิบัติงาน

แนวทางการแก้ไข

- ควรมีการเพิ่มวงเงินงบประมาณให้เพียงพอ โดยจะต้องมีการวางแผนงานการใช้เครื่องจักรไว้ล่วงหน้า ให้จัดลำดับความสำคัญของงานที่จะต้องปฏิบัติโดยเร่งด่วนก่อนการปฏิบัติงานตามปกติ
- ควรมีการตรวจสอบระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ตรวจสอบระยะทาง

2. เครื่องจักรมีสภาพชำรุด ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และมีอายุการใช้งานมานานหลายปี

แนวทางการแก้ไข

- วางแผนงานการขอเช่าเครื่องจักรแทนเครื่องจักรที่ชำรุดเสียหาย เพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณในการบำรุงดูแลรักษาในการซ่อมแซมต่อไป

3. เครื่องตัดหญ้ามีไม่เพียงพอกับการปฏิบัติงาน เป็นเครื่องจักรเก่ามาก หมดสภาพการทำงานแล้ว

แนวทางการแก้ไข

- ควรเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องตัดหญ้าเพิ่มเติมจากเดิม จำนวน 16 เครื่อง เพื่อให้แต่ละหมวดการทางไว้ใช้ปฏิบัติงานตัดหญ้าสองข้างทางและเกาะกลางถนนให้มีความสวยงามต่อไป

4. การซ่อมแซมบำรุงดูแลรักษาเครื่องจักรยังไม่มีประสิทธิภาพ

แนวทางการแก้ไข

- ควรจัดสร้างสำนักงานปรับซ่อม เพื่อควบคุมดูแลรักษาเครื่องจักรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ ด้านเครื่องจักรกลมาช่วยปฏิบัติงานด้วย

5. รถยนต์ตรวจการณ์ไม่มีใช้ปฏิบัติงาน

แนวทางการแก้ไข

- ขอยืมใช้จาก สทล.4 หรือขอเช่าจากเอกชน